

ΕΞΩΦΥΛΛΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΥ

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ 2025

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ
ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ
ΛΕΡΟΥ, ΚΑΛΥΜΝΟΥ ΚΑΙ ΑΣΤΥΠΑΛΛΙΑΣ

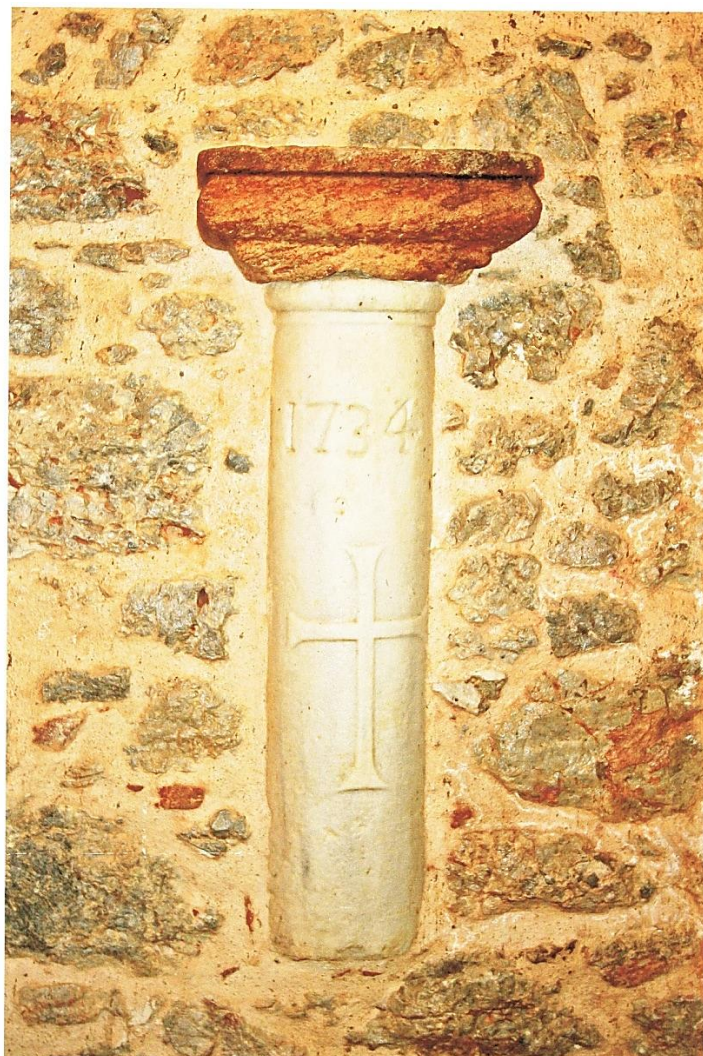

2025

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ
ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ
ΛΕΡΟΥ, ΚΑΛΥΜΝΟΥ
& ΑΣΤΥΠΑΛΛΙΑΣ

Λετρί του Θεολόγου - σημερινός Ξενώνας Παναγίας Χαριτωμένης. Εντοιχισμένος κίονας από παλαιοχριστιανική εκκλησία (5ος - 6ος μ. Χ. αι.), με εγχάρακτη τη χρονολογία 1734, έτος κατασκευής του ελαιοτριβείου (φωτ. Μιχ. Κουτελλάς).

Έπιμέλεια ύλης:
Γεώργιος Ί. Χρυσούλης
Γραμματεύς Ίερᾶς Μητροπόλεως

Εικόν εξωφύλλου: Ί. Καθεδρικός Ναός Παναγίας
Κεχαριτωμένης Χώρας Καλύμνου

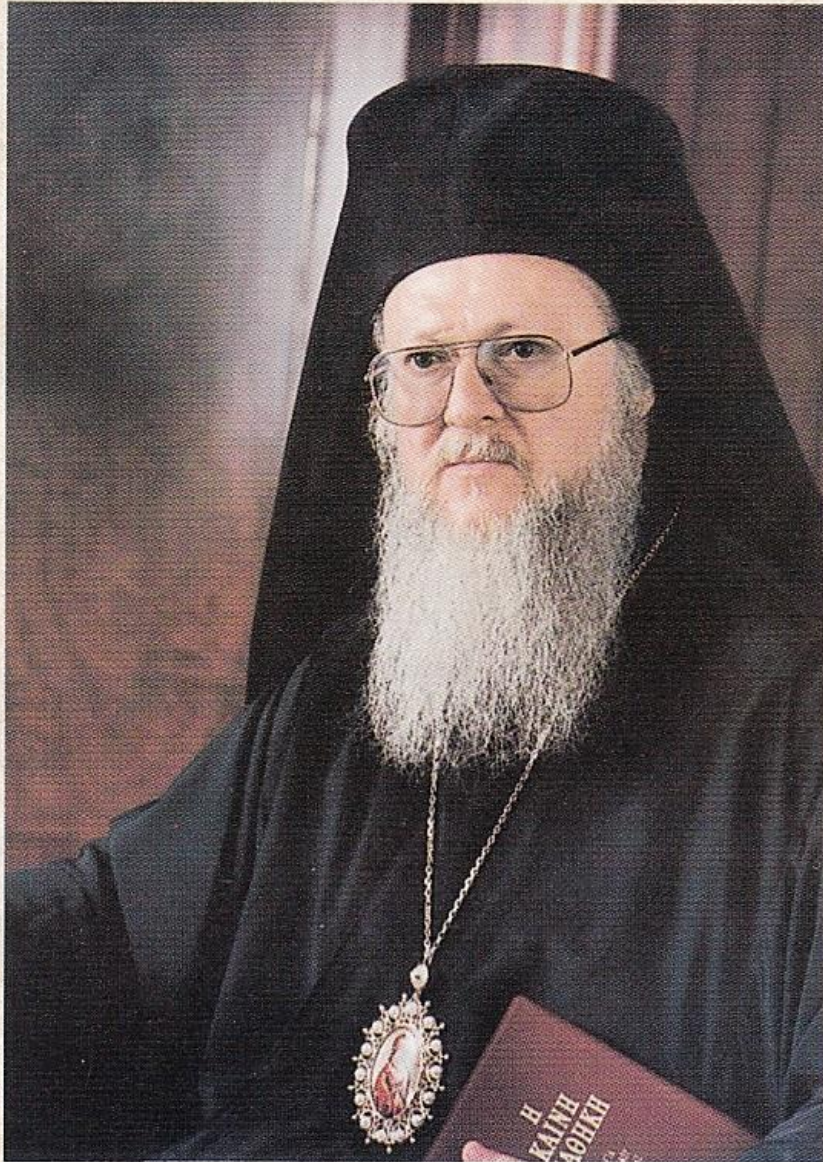
ΑΦΙΕΡΩΣΗ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΥ

Τό Ἡμερολόγιον τοῦ ἔτους 2025 ἀφιερώνεται εἰς τόν Καθεδρικόν Ἱερό Ναόν τῆς Παναγίας Κεχαριτωμένης Χώρας Καλύμνου, ἀναγνωρισμένο μέ ΠΔ Μνημεῖο Ἐθνικῆς Πολιτιστικῆς Κληρονομιάς, ὁ ὁποῖος συμπληρώνει φέτος 230 χρόνια ἀπό τόν ἐπίσημο ἐγκαινιασμό του, τήν Μεγάλη Πέμπτη 29 Ἀπριλίου 1794, ἀπό τόν τότε Ἐπίσκοπο Λέρνης Ἰγνάτιο τόν Α΄ (1756-1801).

Παναγία η Χαριτωμένη. Γενική ἀποψη του ναοῦ ἀπό τα βορειοδυτικά, σε φωτογραφία της δεκαετίας του 1910.

Φωτογραφία ΑΘΠ

Ἡ Α.Θ. Παναγιότης, ὁ Οἰκουμενικός Πατριάρχης
κ.κ. ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΣ

ΣΕΛΙΔΕΣ 5-6-7

ΜΗΝΥΜΑ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΥ ΠΑΤΡΙΑΡΧΟΥ

ΑΦΙΕΡΩΣΙΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΕΠΙ ΤΗ ΕΚΔΟΣΕΙ ΤΟΥ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ
ΤΟΜΟΥ ΤΟΥ Ι. ΝΑΟΥ

ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΝ ΠΑΤΡΙΑΡΧΕΙΟΝ
ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ
ΛΕΡΟΥ, ΚΑΛΥΜΝΟΥ & ΑΣΤΥΠΑΛΛΑΙΑΣ

Κάλυμνος 13 Φεβρουαρίου 2006

Αριθ.Πρωτ. 62

Διά του παρόντος Αρχιερατικού ήμων Γράμματος

Ἐπευλογοῦμεν τήν φιλότιμον καί ἀνιδιοτελή προσπάθειαν τῶν Μιχαήλ Ἰ. Κουτελλᾶ, Θεοφίλου Μ. Τσουκαλᾶ καί Γεωργίου Ἰ. Χατζηθεοδώρου, ἵνα ἱστοριοδιφήσουν εἰς τήν παλαίφατον Ἱστορίαν τοῦ πνευματικοῦ φάρου τῆς τῶν Καλυμνίων Νήσου, τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Παναγίας τῆς Κεχαριτωμένης Χώρας Καλύμνου.

Ὁ Ναός τῆς Παναγίας Κεχαριτωμένης Χώρας Καλύμνου, ὁ παλαιός Μητροπολιτικός Ναός, ἀπετέλεσε καί ἀποτελεῖ εἰσέτι, κατά τήν μακρόχρονον πορείαν του, τήν πνευματικήν ἀναφοράν τῶν φιλοθρήσκων κατοίκων τῆς εὐάνδρου καί ἀριστοτόκου νήσου τῶν Καλυμνίων.

Ἐπιβλητικός ὁ ναός, ὡς οἶκος τοῦ Θεοῦ, κατά τε τήν ἐξωτερικήν καί ἐσωτερικήν αὐτοῦ ἀρχιτεκτονικήν, διά τῆς κατά πάντα καλοτεχνουρηγημένης διακοσμῆσεως καί τῶν ξυλογλύπτων: Εἰκονοστασίου, Αρχιερατικοῦ θρόνου, Ἱεροῦ Ἀμβωνος καί προσκυνηταρίων, ὡς καί τῶν μεγίστης ἀρχαιολογικῆς καί καλλιτεχνικῆς ἀξίας των ἱερῶν εἰκόνων του, δίδει εἰς τόν πιστόν τήν δυνατότητα τῆς ἀμέσου συμμετοχῆς ἐν τῇ Θεῖα Λατρείᾳ καί τῆς προσεγγίσεώς του πρός τό Θεῖον, παρ' Οὐ πάσα δόσις ἀγαθή καί πᾶν δώρημα τέλειον.

Βέβαιοι ὄντες ὅτι ἡ ἐργασία αὕτη, ἡ κατατιθεμένη μετά πάσης ἐπιμελείας ἐκ μέρους τῶν συντακτῶν τῆς, θά ἀποτελέσῃ διά τό μέλλον πολῦτιμον καί συγκεκριμένην Ἱστορικήν ἀναφοράν διά τούς νεωτέρους Καλυμνίους καί οὐχί μόνον, γνωρίζουσα αὐτοῖς οὕτω τόν αἰωνόβιον αὐτόν πνευματικόν φάρον, συγχαίρομεν Πατρικῶς τούς πονήσαντας ταύτην, ὡς καί τό Ἐκκλησιαστικόν Συμβούλιον, διά τήν πρωτοβουλίαν τῆς ἐκδόσεως τῆς ἐπιμελημένης ταύτης ἐργασίας, καί εὐχόμεθα, ὅπως ὁ Τριαδικός Θεός, διά πρεσβίων τῆς Παναχράντου καί Κεχαριτωμένης Κόρης Μαρίας, εἴη μετά πάντων ὤμων.

Μετά Πατρικῶν εὐχῶν

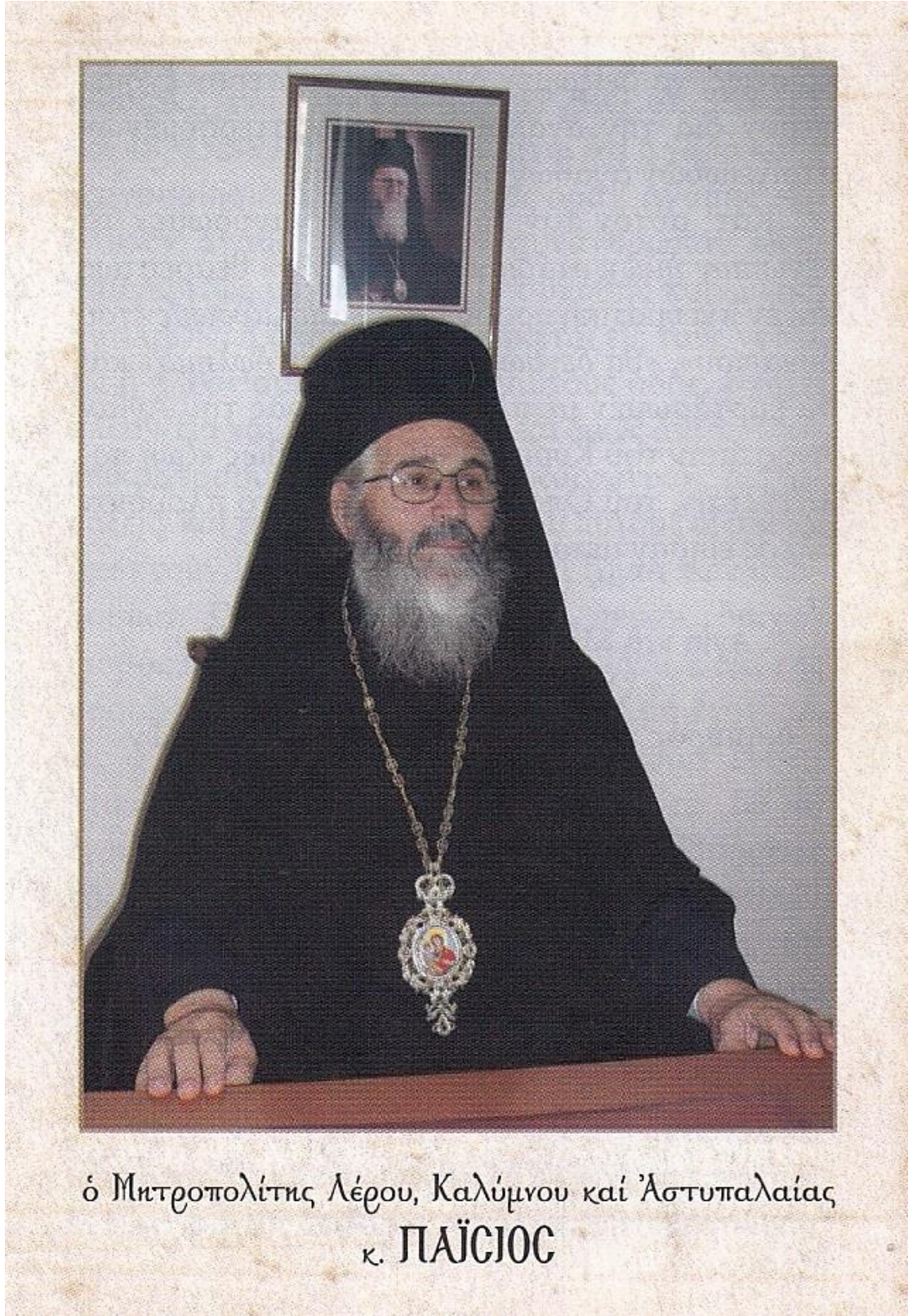

Ὁ Μητροπολίτης

ΛΕΡΟΥ, ΚΑΛΥΜΝΟΥ ΚΑΙ ΑΣΤΥΠΑΛΛΑΙΑΣ

ΠΑΪΣΙΟΣ

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ ΠΑΪΣΙΟΥ

ὁ Μητροπολίτης Λέρου, Καλύμνου καί Ἄστυπαλαίας
κ. ΠΑΪΣΙΟΣ

ΜΗΝΥΜΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ

Τέκνα ἐν Κυρίῳ, ἀγαπητά καί περιπόθητα,

Ἡ Ἱερά Μητρόπολις Λέρου Καλύμνου καί Ἀστυπалаίας γνωρίζει εἰς τὴν ἀγάπην πάντων ὑμῶν ὅτι τὸ νέον ἡμερολόγιον τοῦ σωτηρίου ἔτους 2025 τὸ ἀφιερώνει εἰς τὸν Ἱστορικὸν Καθεδρικὸν Ἱ. Ναὸν τῆς Παναγίας τῆς Κεχαριτωμένης τῶν Τσικουδιῶν τῆς Χώρας Καλύμνου.

Πράγματι, πρὸ 230 ἐτῶν, ἀπὸ τῶν ἐγκαινίων τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ, τὴν 29ην Ἀπριλίου σωτηρίου ἔτους 1794, ἡμέρα Μεγάλη Πέμπτη, ὑπὸ τοῦ μακαριστοῦ Ἐπισκόπου Λέρνης Ἰγνατίου τοῦ Δ΄, ἕως καὶ σήμερα, ὁ Καθεδρικός Ἱερός Ναός τῆς Παναγίας μας τῆς Χαριτωμένης, εἶναι τὸ Κέντρον τῆς ζωῆς των Καλυμνίων. Κέντρον θρησκευτικόν, πνευματικόν, κοινωνικόν, πολιτικόν. Εἰς τοὺς χαλεπούς καιροὺς τῆς Τουρκοκρατίας καὶ τῆς Ἰταλοκρατίας ἦτο τὸ κέντρον τῶν ἐθνικῶν Ἀγώνων ὑπὲρ Πίστεως καὶ Ἐλευθερίας.

Ἐπὶ τούτοις, ὁ περικαλλὴς καὶ ἱστορικός οὔτος Οἶκος τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου εἰς τὴν Χώραν Καλύμνου ἀνεκηρύχθη ὑπὸ τῆς Ἑλληνικῆς Πολιτείας μὲ Ὑπουργικὴν Ἀπόφασιν (ΦΕΚ 768/21-12-1981) Μνημεῖον Ἐθνικῆς Πολιτιστικῆς Κληρονομιάς.

Ἐκτοτε, ὁ ἱστορικός Καθεδρικός Ναός, συνέχεια τῆς Ἄνω Ἱερουσαλήμ, μὲ τὴν μυσταγωγικὴν ἀτμόσφαιραν, ἡ Ἀρχόντισσα τῆς Χώρας, ἡ Ὑπεραγία Θεοτόκος ἡ Κεχαριτωμένη, ἐπισυνάγει ἐσαεὶ ὑπὸ τοὺς χαμηλοὺς θόλους τῆς τὰ τέκνα τῆς, «ὄν τρόπον ὄρνις τὴν ἑαυτῆς νοσσιάν ὑπὸ τὰς πτέρυγας», κατὰ τὸν Λόγον τοῦ Κυρίου Ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ καὶ δέχεται τὰ γέλια καὶ τίς χαρές, τοὺς πόνους καὶ τὰ δάκρυα, τὸ κερὶ καὶ τὸ λιβάνι, τὴν προσευχὴν καὶ τὴν ἱκεσίαν τοῦ εὐλαβοῦς Λαοῦ τῆς, τῶν Καλυμνίων ὅπου γῆς καὶ τῶν πολυάριθμων ἐπισκεπτῶν τῆς.

Εὐχόμεθα καὶ Ἡμεῖς λοιπόν, ὡς Ἀρχιθύτης τοῦ Ἱεροῦ Θυσιαστηρίου τοῦ Καθεδρικοῦ Ἱ. Ναοῦ τῆς Κεχαριτωμένης, ἡ χάρις καὶ ἡ μεσιτεία Τῆς εἰς τὸν Υἱὸν Τῆς καὶ Θεὸν Ἡμῶν νά διαφυλάττη πάντας εἰς τοὺς δυσκόλους καιροὺς πού διέρχεται ὀλόκληρη ἡ ἀνθρωπότης καὶ νά προστατεύῃ ἀπὸ παντοίων κακῶν τὴν Μητέραν Ἐκκλησίαν, τὴν φιλότιμη Πατρίδα μας καὶ τὴν Θεόσωστον Ἡμῶν Ἐπαρχίαν καὶ ὡς ὀλκάς πλέουσα εἰς λιμένας ἀσφαλεῖς νά διαφυλάττη τὴν ζωὴν μας καὶ νά προάγῃ ὅλους σέ ἔργα προόδου, εἰρήνης καὶ εὐημερίας.

Ἐπί τούτοις, τέκνα ἀγαπητά καί περιπόθητα, εὐχομαι ἐκ βάθους καρδίας εἰς ἅπαντας, τοὺς ἐγγύς καί τοὺς μακρὰν καί τοὺς ἐν θαλάσῃ πλέοντας, πᾶν δῶρημα τέλειον ὑπὸ τοῦ Δωρεοδότου Θεοῦ, διὰ πρεσβειῶν τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου τῆς Κεχαριτωμένης καί τῶν Ἁγίων μας, Ὁσίου καί Θεοφόρου Πατρός Ἡμῶν Σάββα τοῦ ἐν Καλύμνῳ, Ἀνθίμου τοῦ ἐν Ἀστυπαλαίᾳ τοῦ Κεφαλλῆνος, Ἰωνᾶ τοῦ Λερίου καί τῆς Ὁσίας Μητρός Ἡμῶν Γαβριηλίας τῆς Κωνσταντινουπολίτιδος, τῆς Ἐλεήμονος, Προστάτου καί Ἐφόρου τῆς νήσου Λέρου.

Διάπυρος πρὸς Θεόν Εὐχέτης

Ὁ Μητροπολίτης

+Ὁ Λέρου Καλύμνου καί Ἀστυπαλαίας Παῖσιος

Ἐν τῇ Ἱερᾷ Μητροπόλει Λέρου Καλύμνου καί Ἀστυπαλαίας
Χριστούγεννα 2024

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ ΒΟΗΘΟΥ ΕΠΙΣΚΟΠΟΥ

Βοηθός Έπίσκοπος – Πρωτοσύγκελλος Ίερᾶς Μητροπόλεως καί Ίεροκήρυξ
Θεοφιλέστατος Έπίσκοπος Στρατονικείας κ. Στέφανος

ΣΕΛΙΔΕΣ 13-14-15-16-17

ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΙΕΡΟΥ ΚΑΘΕΔΡΙΚΟΥ ΝΑΟΥ ΠΑΝΑΓΙΑΣ ΚΕΧΑΡΙΤΩΜΕΝΗΣ ΧΩΡΑΣ ΚΑΛΥΜΝΟΥ

Ο Καθεδρικός Ίερός Ναός της Παναγίας Κεχαριτωμένης Χώρας Καλύμνου πού εγκαινιάστηκε την Μεγάλη Πέμπτη, 29 Απριλίου του 1794, από τον τότε Έπίσκοπο Λέρνης Ίγνάτιο τόν Α΄ (1756-1801), συνδέθηκε άρρηκτα μέ την ιστορία, τίς παραδόσεις καί την θρησκευτική ζωή της Καλύμνου.

Ο Ίερός Ναός είναι αφιερωμένος στην Κοίμηση της Θεοτόκου καί εορτάζει πανηγυρικά στίς 15 Αυγούστου. Ονομάζεται καί Παναγία τών Τσικουδιών ή Τσουκκουών, από τά τσουκκουα ή τσίκουδα, δηλ. τά κουκούτσια τών έλιών, άφοϋ στην περιοχή πού ανεγέρθηκε λειτουργούσε στά μέσα του 18ου αιώνα τό έλαιοτριβεϊο του «Θεολόγου».

Ο Ίερός Ναός χτίστηκε στόν ιστορικό πυρήνα του νέου οικισμού, της Χώρας, πού άρχισε νά διαμορφώνεται στά μέσα του 18ου αιώνα, κάτω από τούς πρόποδες του Μεγάλου Κάστρου. Πρόκειται γιά τρίκλιτη βασιλική μέ τρούλο, μήκους 26,40μ. καί πλάτους 14,50μ. Πολλές παραδόσεις συνδέονται μέ τό χτίσιμο του Ναού καί την Ίερά Έφέστιο Εικόνα της «Κυρίας της Χαριτωμένης», του τύπου της Βρεφοκρατούσας μέ συμβολισμούς από τόν Ακάθιστο Ύμνο, πού αναφέρονται στην Ύπεραγία Θεοτόκο καί μέ δύο μικρά πλαίσια στό κάτω μέρος της πού εικονίζουν τόν Άγιο Γεώργιο καί τόν Άγιο Χαράλαμπο. Η εικόνα μεταφέρθηκε από τό Κάστρο, σύμφωνα μέ την ιερά παράδοση της εύρεσής της. Γιά την επιλογή του χώρου πού χτίστηκε ή μεγάλη εκκλησία, ή παράδοση αναφέρει πώς οι πρόγονοί μας είδαν στό σημείο αυτό μία πέρδικα μέ τά μικρά της κάτω από τίς φτερούγες της, όπως «όρνις επισυνάξασα την έαυτής νοσιάν υπό τάς πτέρυγας» κατά τόν Λόγον του Κυρίου, καί αυτό τό θέαμα τό έξέλαβαν ως θεϊκό σημάδι.

Γιά τό χτίσιμο του Ναού της Χαριτωμένης χρησιμοποιήθηκαν αρχαία μάρμαρα πού μεταφέρθηκαν από την έρειπιώδη γειτονική βασιλική του "Χριστου της Ίερουσαλήμ", όπου βρισκόταν ο ναός του Δηλίου Απόλλωνος, πολιούχου της αρχαίας Κάλυμνας. Ανάμεσα στά πολλά μάρμαρα χρησιμοποιήθηκαν καί αρχαίοι ραβδώτοί κίονες πού στηρίζουν τά τρία κλίτη του ναού. Όμως, έλειπε μία ακόμα κολόνα. Η Παναγία έμφανίστηκε σέ μιá κόρη καί της υπέδειξε ότι ή κολόνα, ή μόνη χωρίς ραβδώσεις, βρισκόταν στό Κάβο Κρίο της Μικράς Ασίας, άπέναντι από την Σύμη. Η Ύπεραγία Θεοτόκος έμφανιζόμενη σέ όνειρο στόν Τουρκο Αγά του υπέδειξε νά φέρει την κολόνα στην Κάλυμνο. Έντρομος την μετέφερε ο ίδιος καί οι πρόγονοί μας ιστόρησαν τό γεγονός σέ μικρό πλαίσιο στό κάτω μέρος της μεγάλης εικόνας της Παναγίας της Ξένης, πού βρίσκεται στόν νάρθηκα του Ναού, πού κατά απαίτηση της ίδιας σέ εύλαβείς κόρες, ζήτησε ως «ξένη» νά μήν τοποθετηθεί στόν κυρίως Ναό, αλλά στόν Νάρθηκα.

Τό 1805 ολοκληρώθηκε τό ξυλόγλυπτο τέμπλο του ναού, ρυθμού μπαρόκ, από τά μεγαλύτερα του έλλαδικού χώρου. Οι εύλαβείς Καλυμνιές προσέφεραν τά χρυσά τους, γιά νά έπιχρυσωθή. Άγιογράφοι, όπως Ιωάννης Πελοποννήσιος, Έπίσκοπος Ευσέβιος καί Δημήτριος ο Κρής από τό 1798 έως τό 1803 ιστόρησαν τίς εικόνες του, συνολικά 94 τόν αριθμό. Ίδιαίτερης άξίας είναι καί ή μεγάλη πολυπρόσωπη φορητή εικόνα της Κοιμήσεως της Ύπεραγίας Θεοτόκου, έργο του άγιογράφου Λαμπρινού Συμρναίου του 1818.

Έκτός από αυτούς συναντάμε στόν Καθεδρικό Ναό -κατά εύτυχη συγκυρία- όλους τούς μεγάλους Καλύμνιους ζωγράφους του 19ου καί 20ου αιώνα, όπως τούς Μαγκλή, Οικονόμου, Άλαχοϋζο, κ.α.

Μεγάλης έκτασης ανακαινίσεις πού θωράκισαν τό μνημείο καί λάμπρυναν έτι περισσότερο τόν Ίερό Καθεδρικό Ναό πραγματοποιήθηκαν τίς τελευταίες δύο δεκαετίες υπό την άοκη έποπτεία του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου μας κ. Παϊσίου καί τών Εκκλησιαστικών Συμβουλίων υπό την προεδρία του Πρωτοπρεσβύτερου του Οικουμενικού Θρόνου καί Γενικού Άρχιερατικού Έπιτρόπου της Ίεράς μας Μητροπόλεως Αιδεσιμολογιώτατου π. Άμφιλοχίου Σακαλλέρου,

έφημερίου του Καθηδρικού Ναού από τό έτος 2000. Στο ύπερῶ του Νάρθηκα λειτουργεῖ Ἐκκλησιαστικό Σκευοφυλάκιο μέ πληθος ιστορικῶν κειμηλίων, ἐγγράφων, σφραγίδων, εἰκόνων, ἐπιταφίων καί ἱερῶν σκευῶν του Καθηδρικού Ναού, ἀλλά καί ἀρχιερατικῶν ἀμφίων καί ἐγκολπίων πού δωρήθηκαν ἀπό τόν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη μας.

Ἡ ιστορικότητα τῆς Παναγιάς του Χωριοῦ συνδέεται ἀσφαλῶς μέ τό γεγονός ὅτι ὑπῆρξε ἡ Καθέδρα τῶν Ἐπισκόπων Λέρνης καί του πρώτου Μητροπολίτη Λέρου καί Καλύμνου Χρυσάνθου Βυζάντιου ἕως τό 1889, ὅποτε καί Μητροπολιτικός Ναός ὀρίστηκε ὁ Ἱερός Ναός του Σωτήρος Χριστοῦ στήν Πόθια. Τό έτος 1988 ἐορτάστηκε στόν Ἱ. Καθηδρικό Ναό ἡ ἑκατονταετηρίδα τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως. Στίς 20 Ὀκτωβρίου του 1994 ἐπισκέφθηκε τόν ιστορικό Καθηδρικό Ναό ἡ Αὐτοῦ Θειοτάτη Παναγιότητα ὁ Οἰκουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαῖος, ὁ ὅποιος ἐτέλεσε Δοξολογία πρό τῆς Θαυματουργοῦ Ἱερᾶς Εἰκόνος τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου ὑπέρ ὑγείας τῶν ἀπανταχοῦ τῆς γῆς καί τῶν ἐν θαλάσση πλεόντων Καλυμνίων κατά τήν Ποιμαντορική περιοδεία του στά Δωδεκάνησα καί ἔτυχε ἐνθουσιώδους ὑποδοχῆς ὑπό τῶν ἀρχόντων καί του εὐσεβοῦς λαοῦ της Καλύμνου.

Στή φλογερή ἐκκλησιαστική συνειδηση καί παράδοση του Καλυμνιακοῦ Λαοῦ ὁ ιστορικός Καθηδρικός Ναός ἀποτελεῖ τό κεντρικό θρησκευτικό, κοινωνικό καί πολιτικό καταφύγιο του νησιοῦ. Σπουδαῖα γεγονότα ἀπό τήν Ἐπανάσταση του 1821 ὡς τόν Πετροπόλεμο του 1935 συνέβησαν σέ αὐτόν. Κατ' ἔτος τελεῖται ἡ ἀνάμνηση του μεγάλου γεγονότος του Πετροπολέμου του 1935, ὅπου ὁ Καλυμνιακός Λαός μέ πρωτοπόρες τίς μοναχές του νησιοῦ ἀγωνίστηκαν ἐναντίον τῆς Ἱταλοκρατίας, ἡ ὅποια προσδοκοῦσε νά ἐξαπλωθῆ ἡ Παπική Ἐκκλησία στήν Δωδεκάνησο, γεγονότα πού κατέληξαν μέ τόν φόνο του βοσκόπουλου Μανόλη Καζώνη καί τή ματαίωση τῶν σχεδίων του Κατακτητή. Τέλος δέ στό πλατύ του Ἱεροῦ Ναοῦ κατά τό παλαιόν ἔθος τελεῖται τό ἀπόγευμα τῆς Τυρινῆς ὁ χορός του Συγχώριου, πού τελειώνει ἀπό τούς πρῶχοντες του νησιοῦ, μέ τούς ἤχους τῆς σουστας καί του ἴσσου, καθώς ὁ Ἐπίσκοπος σημαίνει τήν καμπάνα καί ὁ Λαός εἰσέρχεται στόν Ναό γιά τό Συγχώριο.

Ἡ ἐκκλησία τῆς Παναγιάς τῆς Χαριτωμένης ἐμπνέει πάντα βαθύ σεβασμό καί ὡς Μάνα Στοργική πάντα συνάζει γύρω της τά τέκνα της, τούς Καλύμνιους καί τίς Καλυμνιές. Ἀποτελεῖ πηγὴ ἐμπνευσης λογοτεχνῶν, ὅπως ἡ Ἀθηνᾶ Ταρσοῦλη πού λέγει ὅτι «μέσα στήν μυστικοπαθῆ ἀτμόσφαιρα τῆς Χαριτωμένης γαληνεύει ἡ ψυχή του ἀνθρώπου, ὕστερα ἀπό τό παράδαρμά της στ' ἄσκοπα καί στά περιττά τῆς μάταιης ζωῆς», ἀλλά καί τῆς λαϊκῆς μούσας:

«Ὡ Παναγιά τῶ Τσουκχουῶ πού 'σαι μέσα στή Χώρα,
Παναγιά μου, Παναγία, σκέπη καί παρηγορία».

Πληρέστατη καταγραφή τῆς ιστορίας, τῆς μνημειακῆς ἀρχιτεκτονικῆς, τῶν θησαυρισμάτων καί τῶν λαογραφικῶν παραδόσεων του Καθηδρικού Ἱ. Ναοῦ θά βρεῖ ὁ ἀναγνώστης του συλλογικοῦ τόμου «Ὁ Ἱστορικός Καθηδρικός Ναός τῆς Παναγίας Κεχαριτωμένης Χώρας Καλύμνου», ἔκδοση 2007.

Θεόφιλος Μ. Τσουκαλᾶς

Ἱστορικός-Σύμβουλος του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Λέρου, Καλύμνου καί Ἀστυπалаίας

ΣΕΛΙΔΑ 18

ΜΗΝΟΛΟΓΙΟ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ

ΣΕΛΙΔΑ 19

ΚΥΡΙΑΚΟΔΡΟΜΙΟ ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΥ

Εσωτερική άποψη Ναού

ΣΕΛΙΔΑ 20

ΜΗΝΟΛΟΓΙΟ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ

28 Φεβρουαρίου: Όσιομάρτυρος Ἰωνᾶ τοῦ Λερίου

ΣΕΛΙΔΑ 21

ΚΥΡΙΑΚΟΔΡΟΜΙΟ ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΥ

Ο άγιος Χαράλαμπος στο τέμπλο του νοτίου κλίτους.
Έργο του αγιογράφου Δημητρίου του Κρητός (1803).

ΣΕΛΙΔΑ 22

ΜΗΝΟΛΟΓΙΟ ΜΑΡΤΙΟΥ

7 Μαρτίου: Σύναξις τῶν ἐν Δωδεκανήσῳ Ἁγίων

28 Μαρτίου: Κοίμησις Ὁσίας Μητρός ἡμῶν Γαβριηλίας τῆς ἐν Λέρῳ

ΚΥΡΙΑΚΟΔΡΟΜΙΟ ΜΑΡΤΙΟΥ

Ο Ευαγγελισμός της Θεοτόκου στα βημόθυρα της Ωραίας Πύλης. Έργο του Δημητρίου του Κρητός (φωτ. Σ. Ε. Πιλάτος).

ΣΕΛΙΔΑ 26

ΜΗΝΟΛΟΓΙΟ ΑΠΡΙΛΙΟΥ

Ε' Κυριακή Νηστειῶν (6 Ἀπριλίου): Ὁσίου Σάββα τοῦ ἐν Καλύμνῳ

ΚΥΡΙΑΚΟΔΡΟΜΙΟ ΑΠΡΙΛΙΟΥ

Ο Μητροπολίτης Λέρου, Καλύμνου & Αστυπалаίας κ. Παΐσιος στον αρχιερατικό θρόνο.
Διακρίνονται οι θαυμαστές κολώνες του Ναού με τους δύο τύπους αρχαίων ιωνικών
κιονόκρανων από το Ιερό του Δηλίου Απόλλωνα, επαναχρησιμοποιημένοι στις κιονοστοιχίες
του ναού.

ΣΕΛΙΔΑ 28

ΜΗΝΟΛΟΓΙΟ ΜΑΪΟΥ

ΚΥΡΙΑΚΟΔΡΟΜΙΟ ΜΑΪΟΥ

Φορητή εικόνα Παναγίας Βρεφοκρατούσας στο αριστερό προσκυνητάρι του ναού

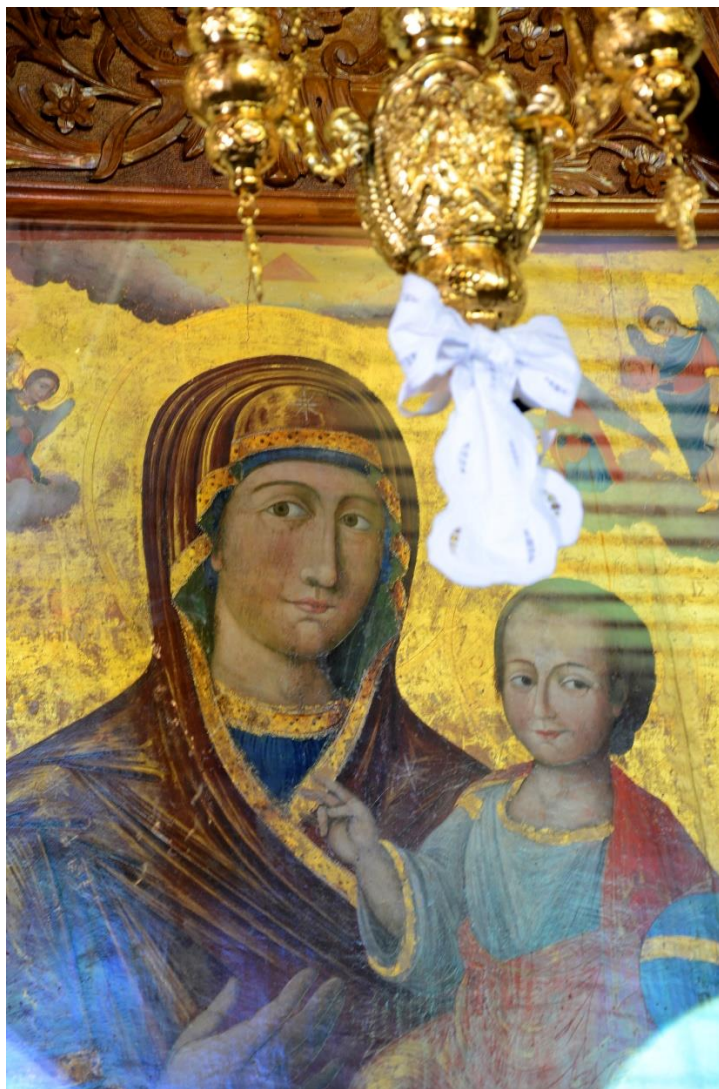
ΣΕΛΙΔΑ 30

ΜΗΝΟΛΟΓΙΟ ΙΟΥΝΙΟΥ

7 Ιουνίου: Παΐσιου – Παναγῆ Μπασιά

ΣΕΛΙΔΑ 31

ΚΥΡΙΑΚΟΔΡΟΜΙΟ ΙΟΥΝΙΟΥ

Φορητή εικόνα της Παναγίας της Ξένης (1797)

ΣΕΛΙΔΑ 32

ΜΗΝΟΛΟΓΙΟ ΙΟΥΛΙΟΥ

6 Ιουλίου – Κυριακή πρό τῶν Ἁγίων Πατέρων: Τῶν ἐν Λειψῶ πέντε Ὁσιομαρτύρων

18 Ιουλίου: Ἀνακομιδὴ Ἱερῶν Λειψάνων τῆς Ὁσίας Μητρὸς ἡμῶν Γαβριηλίας τῆς ἐν Λέρῳ

ΚΥΡΙΑΚΟΔΡΟΜΙΟ ΙΟΥΛΙΟΥ

Αποτύπωμα σφραγίδας του ναού της Παναγίας Χαριτωμένης σε έγγραφο του 1802.

ΣΕΛΙΔΑ 34

ΜΗΝΟΛΟΓΙΟ ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

ΚΥΡΙΑΚΟΔΡΟΜΙΟ ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

Η Κοίμηση της Θεοτόκου, φορητή εικόνα.
Έργο του αγιογράφου Λαμπρινού από την Σμύρνη (1818).

ΜΗΝΟΛΟΓΙΟ ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ

4 Σεπτεμβρίου: Ὁσίου Ἀνθίμου τοῦ ἐν Ἀστυπαλαίᾳς

8 Σεπτεμβρίου: τῶν ἐν Ἁγίοις Πατέρων ἡμῶν Ἰωάννου καὶ Σεργίου Ἐπισκόπων Λέρνης

ΚΥΡΙΑΚΟΔΡΟΜΙΟ ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ

Ο νάρθηκας του Ναού με τα προσκυνητάρια της Παναγίας και του Αγίου Σάββα του εν Καλύμνω.

ΣΕΛΙΔΑ 38

ΜΗΝΟΛΟΓΙΟ ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

ΚΥΡΙΑΚΟΔΡΟΜΙΟ ΟΚΤΩΒΡΙΟΥ

ΛΕΖΑΝΤΑ.....

ΣΕΛΙΔΑ 40

ΜΗΝΟΛΟΓΙΟ ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ

Η δεσποτική εικόνα του Χριστού ενθρόνου στο τέμπλο του κεντρικού κλίτους. Ιστορήθηκε από τους αγιογράφους επίσκοπο Ευσέβιο και Ιωάννη Πελοποννήσιο, το έτος 1798 (φωτ. Π. Ροδίτης).

ΣΕΛΙΔΑ 42

ΜΗΝΟΛΟΓΙΟ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

ΣΕΛΙΔΑ 43

ΚΥΡΙΑΚΟΔΡΟΜΙΟ ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΥ

Ο Άγιος Νικόλαος, εικόν τέμπλου νοτίου κλίτους.
Έργο του αγιογράφου Δημητρίου του Κρητός (1803)

ΣΕΛΙΔΕΣ 44 (σαλόνι με την 45)

Ο ναός της Παναγίας της Χαριτωμένης στα μέσα του 20ού αιώνα. Ζωγραφικός πίνακας του Εμμ. Χούλη.

Πανοραμική άποψη του επίχρυσου ξυλόγλυπτου τέμπλου του ναού, έργο του έτους 1805 (φωτ. Μιχ. Κουτελλάς).

Εσωτερικές απόψεις του ναού από τα δυτικά (φωτ.Μιχ. Κουτελλάς).

Στα πλαίσια των παραδόσεων του ιστορικού καθεδρικού ιερού ναού Παναγίας Κεχαριτωμένης Χώρας Καλύμνου, στην αυλή του Ναού, πριν αρχίσει ο Εσπερινός του «Συγχώριου», ο χορός ξεκινάει στις 3 το μεσημέρι, ενώπιον Αρχών και πολύ κόσμου. Νέες και νέοι με παραδοσιακές στολές, αλλά και όλος ο λαός που βρίσκεται στο προαύλιο του Ναού, χορεύουν παραδοσιακούς σκοπούς, υπό τους ήχους των οργανοπαιχτών.

Μετά τον παραδοσιακό χορό, ο Μητροπολίτης κτυπάει την καμπάνα, που ο ήχος της σημαίνει, κατά την παράδοση, το τέλος των χορών της Αποκριάς, και την έναρξη της Μεγάλης Τεσσαρακοστής με τον κατανυκτικό εσπερινό. Στον Εσπερινό της Συγχωρήσεως, χοροστατεί ο Μητροπολίτης συμπαρατατούμενος υπό σύμπαντος του ιερού κλήρου της νήσου, με τα αναλόγια των ψαλτάδων να είναι πλήρη.

Το τέλος του «Συγχώριου» ολοκληρώνεται με τους ασπασμούς ιερέων – εκκλησιάσματος, κατά μήκος του τέμπλου, σε συμβολική πράξη αμοιβαίας συγχώρησης.

Ἐκκλησιαστικό Μουσείο Ναοῦ

Στο υπερώο του νάρθηκα του Ναοῦ λειτουργεῖ Ἱερό Σκευοφυλάκιο. Στις προθήκες του Σκευοφυλακίου αποθησαυρίζονται κειμήλια 18^{ου} και 19^{ου} αἰώνα. Ἱερά Σκευή, Ἱερά Ευαγγέλια, αφιερώματα, εἰκόνες μεταβυζαντινῆς τέχνης, αρχιερατικές στολές, εγκόλπια και μήτρα, προσφορά του Σεβ. Μητροπολίτου Λέρου, Καλύμνου & Αστυπалаίας κ. Παΐσιου, σμάλτα, πόρπες ἀπὸ ελεφαντόδοντο και ἀσήμι, χρυσοσκάλιστοι Σταυροὶ εὐλογίας του 19ου και ἀρχῶν του 20ου αἰ., εἰς ἐκ των οποίων φέρει Τίμιο Ξύλο, πολλὰ λειτουργικά σκευή και εἶδη λαϊκῆς τέχνης, λειτουργικά βιβλία, ἱστορικά ἔγγραφα και σφραγίδες, ξυλόγλυπτο Τίμιο Σῶμα του Κυρίου του τέλους του 18ου αἰώνα, αρχιερατικά ἄμφια του αειμνήστου Μητροπολίτου κυροῦ Ἰσιδώρου, βιβλία και συγγράμματα, ἀλλά και προσωπικά ἀντικείμενα του μεγάλου ἐκκλησιαστικοῦ ρήτορα και γόνου της Χώρας Μιχαήλ Γαλανοῦ.

Το Σκευοφυλάκιο του Ἱεροῦ Καθεδρικοῦ Ναοῦ ἀποτελεῖ θησαυροφυλάκιο της Ἱστορίας, του Πολιτισμοῦ και της Πίστης των Καλυμνίων, μέσα στον παλαιότερο και ἱστορικότερο ναό της Καλύμνου των νεότερων χρόνων.

ΣΕΛΙΔΑ 48

ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΙΕΡΑΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΕΩΣ

Γραφείον Μητροπολίτου

Έν Λέρω: Τ.Κ. 85400, τηλέφωνο Μητροπολίτου & φαξ: 22470-23211.

E-mail: mitropolerou@yahoo.gr & imlrou1888@gmail.com

Έν Καλύμνω: Τ.Κ. 85200, τηλέφωνο Μητροπολίτου & φαξ: 22430-22700.

E-mail: imkalymnoy2011@yahoo.gr

Έν Άστυπαλαία: Τ.Κ. 85900, τηλέφωνο Μητροπολίτου: 22430-61875 καί 22430-61221, Fax: 22430-61875 & 22430-61101.

Βοηθός Έπίσκοπος - Πρωτοσύγκελλος: Θεοφ. Έπίσκοπος Στρατονικείας κ.Στέφανος, Έεροκήρυξ τής Έερᾶς Μητροπόλεως, τηλ. 6974078940.

Άρχιερατικός Έπίτροπος, έν Καλύμνω:

Πρωτοπρεσβύτερος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου π. Άμφιλόχιος Σακαλλέρος, τηλ. 22430-29303. Fax: 22430-22700.

Άρχιερατικός Έπίτροπος, έν Λέρω:

Πρωτοπρεσβύτερος τοῦ Οἰκουμενικοῦ Θρόνου π. Νικόδημος Φωκάς, τηλ. 22470-22527 & 6944284433.

Άρχιερατικός Έπίτροπος, έν Άστυπαλαία:

Πρωτοπρεσβύτερος Δημήτριος Άγλαδιώτης, τηλ. 22430-61295 & 6986170076.

Έδιαίτερον Γραφείον Μητροπολίτου: π. Σταῦρος Μάρθας, τηλ. 6942453314.

Σύμβουλος Μητροπολίτου: κ. Θεόφιλος Τσουκαλάς, φιλόλογος, τηλ. 22430-59694.

Γραμματεὺς Έερᾶς Μητροπόλεως, έν Λέρω: κ. Γεώργιος Ί. Χρυσούλης, τηλ. & φαξ.: 22470-23211. Γραφεὺς έν Λέρω: π. Παΐσιος Άγγελάκης.

Γραμματεὺς Έερᾶς Μητροπόλεως, έν Καλύμνω: π. Παντελεήμων Κροῦσκος, τηλ. 22430-59694.

Γραφείον Γάμων καί Διαζυγίων: π. Κωνσταντῖνος Σμαλιός και π. Σάββας Μουζουράκης, τηλ. 22430-59694.

Άρχειοφύλαξ: κ. Κυριάκος Χατζηδάκης, Άρχων Μ.τ.Χ.Ε., τηλ. 22430-59694.

Γραφείον ΤΠΟΕΚΕ: π. Μιχαήλ Μακαρούνας, τηλ. 22430-59694.

Λογιστήριον: π. Ίσίδωρος Γλυνάτσης, τηλ. 22430-59694.

Βιβλιοθηκάριος: π. Μάριος Μίχας, τηλ. 22430-59694.

Κλητήρ: κα. Μαρία Κουρούνη.

Όδηγός: κ. Θωμάς Γρύλλης.

Γραμματεὺς Ε.Φ.Τ.Α. έν Άστυπαλαία: κα. Πετρούλα Πετρίδη, τηλ. 22430-62009, Fax: 22430-61101. E-mail: eftarodia@yahoo.gr

ΟΠΙΣΘΩΦΥΛΛΟ

